

Kievit wint van Slechtvalk

Paul Bouman

Iedere vogelaar herinnert zich wel enkele voorvallen en waarnemingen uit zijn of haar verleden, die zich blijvend in het geheugen hebben vastgezet. Het zijn de piek-belevenissen die ver uitsteken boven alles wat we ooit zagen of mee maakten. De bijbehorende beelden, voor altijd op ons netvlies gegrift, zijn op ieder gewenst moment moeiteloos op te roepen. Als korte kleurige filmpjes kunnen ze worden herbeleefd, compleet met alle gevoelens van verbazing en opwindend van het oorspronkelijke moment. De volgende gebeurtenis werd voor mij een dergelijke ervaring.

Op 23 november 1999 besloot ik mezelf te trakteren op een middagje Lauwersmeergebied. Aankomend bij het kazernegebied reed ik de secundaire weg langs het 'Roodkeelplasje' op. Al direct kreeg ik twee, ogenschijnlijk rond elkaar 'dartelende' vogels in het oog, vlak bij elkaar, op ongeveer 30-40 meter hoogte in de buurt van de vogelkijkhut. Het dartelen was maar schijn en duurde niet lang. Het was ook geen vriendschappelijke aangelegenheid, want het betrof een Kievit en een Slechtvalk! Maar het meest verbazingwekkende was echter wel dat dit 'spel' zich telkens weer herhaalde. Beide vogels bleven hierbij nooit lang dicht bij elkaar. Dan weer probeerde de Slechtvalk afstand te nemen, waarna de Kievit hem weer opzocht; dan weer wickte de Kievit een eindje weg om daarna de hem achtervolgende Slechtvalk met enkele snelle valbewegingen te ontwijken. Maar steeds zocht de Kievit daarna weer de nabijheid van de Slechtvalk op! Dit zich steeds weer herhalende tafereel hield maar niet op. Ik had alle tijd om de auto aan de kant te zetten, en uit te stappen om met de kijker de gang der gebeurtenissen te volgen. Minstens 8 minuten heb ik staan kijken hoe de gehele cyclus zich keer op keer bleef herhalen. En toen gebeurde het voor mij geheel onverwachte; na opnieuw een rondje te hebben gedarteld (misschien wel voor de 20^e keer) was het opeens de Slechtvalk die het voor gezien hield en in ZW-richting wegvloog. Voor de Kievit

was daarmee de ban gebroken. Die vloog direct resoluut in oostelijke richting weg. Ik meende iets triomfantelijks in zijn vleugelslag te bespeuren. Maar dat was waarschijnlijk mijn gevoel van: daar vliegt een indrukwekkende winnaar! Natuurlijk blijf je nadenken over zo'n voorval en probeer je de betekenis ervan te doorzien. Mijn interpretatie van het gebeurde is de volgende. Deze Kievit had kennelijk inzicht in de jachttechniek van de Slechtvalk: met hoge snelheid de prooi bejagen en deze zo mogelijk bij verrassing slaan. Die snelheid wordt alleen bereikt door de stoot op de beoogde prooi vanaf de nodige afstand en hoogte te beginnen. De tactiek van onze Kievit was dan ook: blijf zo dicht mogelijk bij de valk, laat hem zo weinig mogelijk van je rug zien, maak optimaal gebruik van je eigen vliegtechniek, en ga hiermee door zolang als je maar kunt. Hiermee geconfronteerd, besloot de Slechtvalk kennelijk zijn jacht maar in arrenmoede op te geven. Als deze interpretatie correct is, komt natuurlijk de vraag naar boven of het waargenomen gedrag van de Kievit instinctief of aangeleerd was. En ook hoe andere Kievieten zich in een soortgelijke situatie zouden hebben gedragen. Het antwoord daarop kan ik niet geven en is voor dit verhaal ook minder relevant. Voor mij blijft het toch vooral een hoogst opmerkelijke en onvergetelijke gebeurtenis!

Paul Bouman
Zuidveld 13
Onnen
050-4062123